

TİSK AYLIK EKONOMİ BÜLTENİ- ŞUBAT 2013 (SAYI: 48) 27.02.2013

GENEL DEĞERLENDİRME

"Ekonomide kısa vadeli sermaye hareketlerinin rolü artıyor"

- Uluslararası kuruluşlar, 2013 yılında dünya ekonomisindeki büyümenin hafifçe artacağını öngörüyor. Türkiye Ekonomisine yönelik büyüme tahminleri IMF'ye göre %3,4; AB'ye göre %3 seviyesinde. Türkiye için ihracat ve yatırım artışları hiç olmadığı kadar önemli.
- 2013 yılında küresel kur savaşları kızıştı. Türkiye'nin dünya ticaret hacmindeki yerinin küçük olması ve izlediği faiz ve kur politikasının gelişmiş ülkelerinkine uyumlu olmaması, ülkemizi kur savaşının dışında bırakıyor.
- Sanayi üretimi Aralık ayında yıllık bazda %3,8 azaldı. Endeks, 2012 yılında son üç yılın ortalama üretim artışının çok altında, %2,3 oranında yükseldi. Sanayi üretimindeki düşüş, 2012 yılının son çeyreğine ilişkin büyüme oranının %3'ün altında gerçekleşebileceğini düşündürüyor.
- Kasım 2012'de işsiz sayısı 201 bin kişi, işsizlik oranı 0,3 puan arttı. Sanayinin toplam istihdamdaki payı azalmaya devam ediyor.
- Aralık 2012'de yıllık bazda ihracat %1,4 artarken, ithalat %3,7 azaldı. Dış ticaret açığı %11,6 geriledi. Avrupa Birliği'nin toplam ihracat içindeki payı %39,2'ye geriledi.
- Cari işlemler açığı 48,9 milyar dolara geriledi. Yabancıların doğrudan yatırımları azalırken, portföy yatırımları arttı. Yabancıların hisse senedi, DİBS ve repo piyasasındaki stokları 145,4 milyar dolara ulaştı.
- Ocak ayında TÜFE yıllık bazda %7,31; ÜFE %1,88 arttı. Sanayi sektöründe artış %0,29 oldu. TCMB, ekonominin daraldığı yönündeki görüşünü tekrarlıyor.
- Bütçe Ocak 2013'te 5,9 milyar TL fazla verdi. Ocak 2013'te bütçe giderleri %17,4; bütçe gelirleri %31,3 oranında arttı. Vergi dışı gelirlerde %92,4 oranında ortaya çıkan artış, Ocak 2013 bütçesinin düzelmesinde ana etmen oldu.
- Türkiye Ekonomisinde kısa vadeli sermaye hareketlerinin rolü artıyor. Türkiye'ye cari açığın çok üzerinde döviz girişi oldu. TCMB, TL'nin daha da değerlenmesini ve spekülasyon atakları önlemek için faiz oranlarını indirdi.
- TCMB'nin sermaye hareketlerine karşı atakları cılız kaldı. Reel sektörün finans yükünü azaltmaya, finansal kolaylıkları ve istihdamı artırmaya yönelik düzenlemeleri, finansal sektöre yönelik yapısal düzenlemeler de izlemeli. Mali aracılık faaliyetlerindeki faiz dışı harcamalar yükü reel sektörün sırtından alınmalı.

Dünya Ekonomisi:

Dünya ekonomisi, 2013 yılını geçtiğimiz beş yıla göre biraz rahatlayacak gibi görünmektedir. Uluslararası kuruluşlar, bu konuda aynı şekilde düşünmektedir. Nitekim Şubat ayının üçüncü haftasında toplanan G-20 Maliye Bakanları ve Merkez Bankası Başkanlarına Uluslararası Para Fonu tarafından sunulan “Küresel Beklentiler ve Politika Zorlukları” başlıklı Raporda, kısa vadeli piyasa risklerinin görece olarak kontrol altına alındığı ifade edilmiştir. Benzer bir yorum, Avrupa Komisyonu’nun Ekonomik ve Finansal İşler Genel Müdürlüğü tarafından yayınlanan 2013 yılı Kış Dönemi Avrupa’nın Ekonomik Görünümü Raporunda da yer almıştır. Söz konusu Raporlara göre, 2013 yılında dünya ekonomisinin büyüme oranı geçen yıla nazaran biraz daha artacaktır. Türkiye Ekonomisine yönelik büyüme tahminleri IMF’ye göre %3,4; AB’ye göre ise %3 seviyesindedir (**Grafik 1 ve 2**). Bu oranlar kur savaşlarının yaşandığı bir dönemde oldukça iyimserdir. Üstelik Uzak Doğu ve Güney Doğu Asya Ülkelerindeki büyümenin Türkiye’ye kıyasla çok daha yüksek olacağı anlaşılmaktadır. Türkiye için ihracat ve yüksek teknolojiye dayalı sabit sermaye yatırımları yoluyla büyümenin artırılması, hiç olmadığı kadar önem taşımaktadır.

Kur savaşları 2013 yılında yeniden alevlenmiş hatta kızışmıştır. İki hafta önce Japonya Yen’in değerini düşürmek için yeni bir atağa kalkmış; Japon hükümeti 116 milyar dolarlık bir teşvik paketini yürürlüğe sokmuştur. Japonya, bütçesinde kaynak olmadığı için, bu paketin finansmanı için para arzını artıracaktır. Üstelik Japonya’nın kamu borcu da çok yüksek düzeylerde seyretmektedir. Japonya para arzını artırarak Yen’in para piyasalarındaki değerini daha da düşürmeyi amaçlamaktadır. Böylece Japon mallarının fiyatı düşecektir. Beklenti bu yolla Japonya’nın ihracatını artırması şeklindedir. Japonya bir taşla iki kuş vurmaya yani, bir taraftan altyapı yatırımları artacağı için iç talebin canlanmasını, diğer taraftan da ihracat artacağı için dış talebin canlanmasını hedeflemektedir.

Kolay para politikasını, yani para basarak ekonomiyi finanse etme yöntemini sadece Japonlar uygulamamaktadır. Amerikan Merkez Bankası (FED) kantitatif gevşetme adı altında 2008’den bu yana aynı yöntemi kullanmaktaydı. Ancak şimdi FED bu politikadan kısmen dönme işaretleri vermektedir. Bu durum, ABD dolarını değerli kılacağı için sermaye hareketlerinin yönünün biraz daha ABD’ye çevrilmesine neden olabilecektir.

Çin kur savaşında mevcut mevziini kaybetmemek için cari fazlasını ABD tahvillerine yatırarak ABD dolarının daha da gerilemesine engel olmaya çalışmaktadır. Çin böylece ihracatın azalmasının önüne geçtiyse de, ABD dolarının değer yitirmesi nedeniyle ciddi şekilde zarar etmiş, etmeyi de sürdürmektedir.

Türkiye bu savaşın içinde bulunmamaktadır. Dünya ticaret hacmi içindeki payının çok küçük olmasının yanı sıra, Türkiye’nin izlediği faiz ve kur politikasının gelişmiş ülkelerin uyguladığı iktisat politikaları ile uyumlu olmaması bu durumun nedenleri arasında yer almaktadır.

Uluslararası kuruluşlar, 2013 yılında dünya ekonomisindeki büyümenin hafifçe artacağını öngörüyor.

Türkiye Ekonomisine yönelik büyüme tahminleri IMF’ye göre %3,4; AB’ye göre %3 seviyesindedir.

Türkiye için ihracat ve yatırım artışları hiç olmadığı kadar önemli.

2013 yılında küresel kur savaşları kızıştı.

Türkiye’nin dünya ticaret hacmindeki yerinin küçük olması ve izlediği faiz ve kur politikasının gelişmiş ülkelerinkiyle uyumlu olmaması, ülkemizi kur savaşının dışında bırakıyor.

Türkiye Ekonomisi:**Sanayi Üretimi, Ciro ve Sipariş Endeksleri:**

Sanayi Üretim Endeksi 2012 yılının son ayında 2011 yılının Aralık ayına göre %3,8 oranında azalmıştır (**Grafik 3**). Endeks 2008 yılı Aralık ayından bu yana yılın son ayında hiç düşmemiştir. 2012 yılındaki üretim artışı da son üç yılın ortalama üretim artışının (2010 yılı %13,1; 2011 %8,9) çok altında, %2,3 oranında olmuştur.

Diğer yandan, Aralık ayında Takvim Etkisinden Arındırılmış Sanayi Üretim Endeksi %1,4; Mevsim ve Takvim Etkisinden Arındırılmış Sanayi Üretim Endeksi ise %1,5 azalmıştır. Üç farklı endekste de sanayi üretiminin düşmesi, 2012 yılının son çeyrek büyüme oranı açısından olumsuz bir sinyal olarak değerlendirilebilir. Çünkü sanayi üretiminin 2012 yılı üçüncü çeyrek GSYH gerçekleşmesindeki payı %27,2'ye gerilese de, sektörün sahip olduğu girdi ve çıktı katsayıları nedeniyle büyüme oranı üzerinde etkisi yüksektir. Bu nedenle, dördüncü çeyrek büyüme oranı %3'ün altında bir oranda gerçekleşecek gibi görünmektedir.

Sanayi sektöründe alt sektörler itibariyle en yüksek üretim kaybı 2012 yılı Aralık ayında 2011 yılının aynı ayına göre %10,4 ile madencilik ve taş ocakçılığında gerçekleşmiştir. Bunu, %3,6 ile imalat sanayi ve %2,9 ile enerji izlemiştir. Ana sanayi gruplarına göre sanayi üretimi bir sektörün dışında tüm sektörlerde 2011 yılının Aralık ayına göre düşüş göstermiştir. En yüksek düşüş oranı %12 ile dayanıklı tüketim malı imalatı sektöründe gerçekleşmiştir. Bu sektörü %11,4 ile sermaye malı imalatı, %4,5 ile ara malı imalatı ve %2,9 ile enerji sektörü takip etmektedir. 2011 yılı Aralık ayına göre üretim artışı sağlayan tek sektör %4,3 ile dayanıksız tüketim malı imalatı sektörü olmuştur.

Sanayi üretimindeki bu düşüşe karşın Sanayi Ciro Endeksi, 2012 yılı Aralık ayında bir önceki yılın aynı ayına göre %3 artmıştır (**Grafik 4**). Sanayi Ciro Endeksi alt sektörler itibariyle farklı hareketler göstermiştir. Aralık ayında bir önceki yılın aynı ayına göre madencilik ve taş ocakçılığı endeksi %2,6 azalırken, imalat sanayi endeksi %3,2 yükselmiştir. Sanayi sektörü ana sınıflamasında yıllık bazda en yüksek ciro artışı %6,6 ile ara malı imalatı sektöründe gerçekleşmiştir. Bu sektörü %3,3 ile enerji sektörü, %2 ile dayanıklı tüketim malı sektörü ve %1,4 ile dayanıksız tüketim malı sektörü takip etmiştir. Sermaye malı imalatı sektörü ise Aralık ayında %3,8'lik ciro kaybı yaşamıştır.

Sanayi üretimi Aralık ayında yıllık bazda %3,8 azaldı. Endeks, 2012 yılında son üç yılın ortalama üretim artışının çok altında, %2,3 oranında yükseldi.

Sanayi üretimindeki düşüş, 2012 yılının son çeyreğine ilişkin büyüme oranının %3'ün altında gerçekleşebileceğini düşündürüyor.

İmalat sanayiinde üretim kaybı Aralık 2012'de yıllık bazda %3,6 oldu.

Sanayi Ciro Endeksi Aralık ayında yıllık bazda %3 arttı. İmalat sanayiinde bu artış %3,2 oldu.

2012 yılı Aralık ayında Sanayi Sipariş Endeksi, 2011 yılının aynı ayına göre %4,5 yükselmiştir (**Grafik 4**). Ana sanayi grupları sınıflamasına göre sanayi sipariş endeksindeki en yüksek artış %8,7 ile dayanıksız tüketim malı imalatı sektöründe gerçekleşmiştir. Bu sektörü %8,3 ile ara malı imalatı sektörü izlemiştir. Dayanıklı tüketim malı imalatı sektörü %5,8; sermaye malı imalatı sektörü ise %2,9'luk bir sipariş kaybı yaşamıştır. Aralık 2012'de imalat sanayii alt gruplarında en yüksek sipariş artışı %140,6 oranındaki yükselişle bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatında gerçekleşmiştir. Bu sektörü %41,1 ile diğer ulaşım araçları imalatı sektörü takip etmiştir.

Sanayi Sipariş Endeksi Aralık ayında yıllık bazda %4,5 arttı. En yüksek sipariş artışı dayanıksız tüketim malı imalatında ortaya çıktı.

2013 yılı Şubat ayında imalat sanayi genelinde Kapasite Kullanım Oranı, geçen yılın aynı ayına göre 0,7 puan azalmış ve %72,2'ye gerilemiştir. Bu oran imalat sanayinde neredeyse üç tezgahtan birinin çalışmadığını ifade etmektedir. İmalat sanayi genelinde Mevsimsel Etkilerden Arındırılmış Kapasite Kullanım Oranı ise Ocak ayına göre 0,2 puan yükselmiş ve %73,3 düzeyine gelmiştir. Mal gruplarına göre kapasite kullanım oranları farklı yönde değişim göstermiştir. 2013 yılı Şubat ayında 2012 yılı Şubat ayına göre Kapasite Kullanım Oranı yatırım mallarında %3,29 oranında artmış ve 72,1'e yükselmiştir. Kapasite Kullanım Oranı gıda ve içecekler sektöründe %1,7; dayanıksız tüketim malları sektöründe ise %1,4 oranında artarken, dayanıklı tüketim malları sektöründe %5,5 ve ara malları sektöründe %3,8 oranında azalmıştır.

İmalat sanayii kapasite kullanım oranı Şubat ayında yıllık bazda 0,7 puan azaldı.

İstihdam ve İşsizlik:

2012 yılı Kasım döneminde işgücüne katılma oranı, 2011 yılının aynı dönemine göre 1,3 puan artmış ve %50,7 düzeyine yükselmiştir. Bu dönemde erkeklerde işgücüne katılma oranı 0,5 puan artarak %71,8 olurken, kadınlarda işgücüne katılma oranı 1,9 puan yükselerek %30,2 düzeyine ulaşmıştır.

İşgücüne katılma oranı 1,3 puan arttı.

Bu dönemde istihdam edilenlerin sayısı geçen yılın aynı dönemine göre 1 milyon 24 bin kişi artmış ve istihdam oranı %44,9'dan %45,9'a yükselmiştir. Böylece işgücü piyasasında istihdam edilenlerin sayısı 25 milyon 291 bin kişiye çıkmıştır. Tarım sektöründe çalışan sayısı 37 bin kişi, tarım dışı sektörlerde çalışan sayısı 987 bin kişi artmıştır. Bu değişimler sonucunda çalışanların %23,8'i tarım, %19'u sanayi, %7,2'si inşaat ve %50'si ise hizmetler sektöründe istihdam edilmiştir.

Tarım dışında istihdam edilenlerin sayısı 987 bin kişi arttı.

2011 yılının aynı dönemine göre inşaat sektörünün istihdamdaki payı 0,3 puan, hizmetlerin payı 1 puan artarken, tarımın payı 0,9 puan, sanayinin payı ise 0,4 puan azalmıştır. İmalat sanayinde istihdam edilenlerin oranı azalmaya devam etmektedir. 2005 ve 2006'da imalat sanayinde istihdam edilenlerin toplam istihdama oranı %19,8 iken, 2011'de %18,1'e, 2012 yılı Kasım döneminde %17,7'ye gerilemiştir (**Tablo**).

Sanayinin toplam istihdam içindeki payı azalmaya devam ediyor.

2012 yılı Kasım döneminde işsiz sayısı ise 2011 yılının aynı dönemine göre 201 bin kişi artarak 2 milyon 630 bin kişiye varmış; işsizlik oranı 0,3 puan artarak %9,4 düzeyine yükselmiştir. Tarım dışı sektörde işsizlik oranı 0,3 puan artarak %11,7'ye ulaşırken, genç işsizlik oranı da 1,8 puanlık artışla %18,8 düzeyine ulaşmıştır (**Grafik 5**).

İşsizlik oranı %9,4 olarak gerçekleşti. İşsiz sayısı 201 bin kişi, işsizlik oranı 0,3 puan arttı.

Kasım 2012 döneminde herhangi bir sosyal güvenlik kuruluşuna kayıtlı olmadan çalışanların oranı, 2011 yılı Kasım dönemine göre 2,2 puan azalmış ve %38,5'e gerilemiştir. Bu dönemde, geçen yılın aynı dönemine göre tarım sektöründe sosyal güvenlikten yoksun çalışanların oranı %84'ten %84,2'ye yükselirken, tarım dışı sektörlerde %26,6'dan %24,2'ye inmiştir. Sosyal güvenlik kapsamında olmayan ücretli ve yevmiyeli çalışanların oranı ise 2,5 puan azalmış ve %21,9 düzeyine inmiştir.

Kayıtdışı istihdam oranı 2,2 puan geriledi.

2012 yılı Kasım döneminde mevsim etkisinden arındırılmış istihdamda 118 bin kişilik, işsiz sayısında ise 63 bin kişilik artış meydana gelmiştir. Mevsim etkilerinden arındırılmış işgücüne katılma oranı bir önceki döneme göre 0,3 puanlık artışla %51; istihdam oranı 0,2 puanlık artışla %46,2; işsizlik oranı ise 0,2 puanlık artışla %9,5 olarak gerçekleşmiştir.

Mevsim etkilerinden arındırılmış işsizlik oranı 0,2 puan artarak %9,5 oldu.

Ödemeler Dengesi:

2012 yılı Aralık ayında ihracat, 2011 yılının aynı ayına göre %1,4 oranında artarak 12 milyar 646 milyon dolar, ithalat ise %3,7 azalarak 19 milyar 825 milyon dolar olmuştur. Bu gerçekleşmeler neticesinde ihracatın ithalatı karşılama oranı Aralık ayında %63,8'e kadar yükselmiştir. İthalattaki düşüşün etkisiyle dış ticaret açığı da %11,6 oranında azalmış ve 7 milyar 178 milyon dolar düzeyinde gerçekleşmiştir. 2012 yılı Aralık ayında takvim etkilerinden arındırılmış seriye göre 2011 yılının aynı ayına göre ihracat %4,7; ithalat ise %0,2 oranında artmıştır. Mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış seriye göre aylık bazda ihracat %4,5; ithalat %3,6 oranında azalmıştır.

Aralık 2012'de yıllık bazda ihracat %1,4 artarken, ithalat %3,7 azaldı. Dış ticaret açığı %11,6 geriledi.

İhracatın ülkelere göre dağılımına bakıldığında Avrupa Birliği'nin mevzi kaybetmeye devam ettiği görülmektedir. AB'nin toplam ihracatımız içindeki payı 2012 Aralık ayında %39,2'ye kadar gerilemiştir. Aralık ayında AB'ye yapılan ihracat, 2011 yılının aynı ayına göre %4,8 azalmış ve 4 milyar 953 milyon dolara gerilemiştir. Aralık ayında en fazla ihracat yapılan ülke 1 milyar 29 milyon dolar ile Irak olmuştur. Bu ülkeyi 989 milyon dolar ile Almanya, 694 milyon dolar ile Birleşik Arap Emirlikleri, 690 milyon dolar ile İngiltere izlemiştir. İhracatta ilk sırayı 1 milyar 427 milyon dolar ile motorlu kara taşıtları ve aksam parçaları almıştır. Bu faslı 1 milyar 10 milyon dolar ile kazanlar, makineler, mekanik cihazlar ve aletler, bunların aksam ve parçaları, 870 milyon dolar ile demir ve çelik ve 834 milyon dolar ile elektrikli makine ve cihazlar faslı takip etmiştir.

Avrupa Birliği'nin toplam ihracat içindeki payı %39,2'ye geriledi.

En fazla ihracat yapılan ülke Irak oldu.

İthalatın ülkelere göre dağılımında Rusya yine yerini korumuş ve ilk sırayı almıştır. Rusya'ya yapılan ithalat, 2011 yılının aynı ayına göre %2,9 azalmasına rağmen 2 milyar 474 milyon dolar düzeyinde gerçekleşmiştir. Rusya'yı 2 milyar 106 milyon dolar ile Almanya, 1 milyar 754 milyon dolar ile Çin, 1 milyar 52 milyon dolar ile İtalya takip etmiştir. Aralık ayında en fazla ithalat yapılan fasıl her zaman olduğu gibi, enerji üretiminin ara malı olan mineral yakıtlar ve yağlar olmuştur. Mineral yakıtlar ve yağlar faslından yapılan ithalat 5 milyar 141 milyon dolar düzeyinde gerçekleşmiştir. Bu faslı 2 milyar 534 milyon dolar ile kazanlar, makineler, mekanik cihazlar ve aletler, bunların aksam ve parçaları, 1 milyar 521 milyon dolar ile motorlu kara taşıtları ve bunların aksam parçaları ve 1 milyar 497 milyon dolar ile demir ve çelik faslı takip etmiştir.

En fazla ithalat Rusya'dan ve mineral yakıtlar ve yağlar faslından yapıldı.

Dış ticaret açığındaki azalmanın sonucu olarak 2012 yılında cari işlemler açığı, 2011 yılına göre 28 milyar 352 milyon dolar azalmış ve 48 milyar 867 milyon dolara gerilemiştir. Cari açığın azalmasının ilk nedeni dış ticaret açığının gerilemesi, ikinci nedeni ise ödemeler bilançosunda hizmetler dengesinin altında yer alan net gelirlerin 2011 yılında 3 milyar 929 milyon dolar iken, 2012 yılında 21 milyar 932 milyon dolara erişmesi olmuştur.

Cari işlemler açığı 48,9 milyar dolara geriledi.

Türkiye'ye yabancılar tarafından yapılan doğrudan net yatırımlar 2012 yılında 2011'e göre 3 milyar 660 milyon dolar azalmış ve 12 milyar 387 milyon dolara gerilemiştir. Doğrudan yabancı yatırımların bu düzeye gelmesinde, yabancılara satılan net gayrimenkullerin 2012 yılında 2011 yılına göre 623 milyon dolar artarak 2 milyar 636 milyon dolar düzeyine ulaşması etkili olmuştur.

Doğrudan yabancı yatırımlar azaldı.

Yabancılar 2012 yılında hisse senedi piyasasından 6 milyar 274 milyon dolara ulaşan bir net alım yaparken, tahvil piyasasından 16 milyar 835 milyon dolarlık net devlet iç borçlanma senedi (DİBS) alımı yapmıştır. Böylece yabancıların 2012 yılı portföy yatırımı 23 milyar 109 milyon dolara ulaşmıştır. Bu gerçekleştirmeler neticesinde, Şubat 2013'de yabancıların hisse senedi piyasasındaki stokları 71 milyar 140 milyon dolara, DİBS stokları 63 milyar 956 milyon dolara, repo piyasasındaki stokları da 10 milyar 324 milyon dolara ulaşmıştır. Bir başka deyişle, yabancıların bu üç finansal aktif hacmi 145 milyar 420 milyon dolara düzeyine yükselmiştir (**Grafik 6**).

Yabancı sermayenin doğrudan yatırımları azalırken, portföy yatırımları büyüdü.

Yabancıların hisse senedi, DİBS ve repo piyasasındaki stokları 145,4 milyar dolara ulaştı.

Söz konusu 145 milyar 420 milyon dolarlık kaynak girişine ek olarak 2012 yılında farklı yollarla Türkiye'ye döviz girişi devam etmiştir. Bunlardan birisi olan bankaların gerçekleştirdiği tahvil ihracatı da 2012 yılında artmaya devam etmiştir. Bankalar, Aralık ayındaki 1 milyar 415 milyon dolarlık yeni tahvil ihracı ile birlikte, 2012 yılında toplam 8 milyar 625 milyon dolarlık (bu rakam 2011 yılında 2 milyar 797 milyon dolar idi) net borçlanma yapmıştır.

2012 yılında Türkiye'ye döviz girişi devam etti.

2011 yılında resmi rezervler 1 milyar 813 milyon dolar azalırken, 2012 yılında TCMB'nin izlediği faiz ve kur politikasının bir sonucu olarak, 20 milyar 814 milyon doları bulan bir artış ile yılı kapatmıştır.

Resmi rezervler 2012 yılında 20,8 milyar dolar arttı.

Para ve Maliye Politikası:

2013 yılının ilk ayında Tüketici Fiyatları Endeksi (TÜFE) bir önceki aya göre %1,65, bir önceki yılın Aralık ayına göre %1,65, bir önceki yılın aynı ayına göre %7,31 ve on iki aylık ortalamalara göre %8,62 yükseliş kaydetmiştir.

TÜFE, Ocak ayında yıllık bazda %7,31 arttı.

Aylık bazda en yüksek fiyat artışı %14,26 ile alkollü içecekler ve tütün grubunda gerçekleşmiştir. Ana harcama grupları itibarıyla 2013 yılı Ocak ayında endekste yer alan gruplardan gıda ve alkolsüz içeceklerde %4; çeşitli mal ve hizmetlerde %1,71; ev eşyasında %1,08; lokanta ve otellerde %0,95; konutta %0,70; sağlıkta %0,50; ulaşımda %0,50; eğlence ve kültürde %0,24; eğitimde %0,10 artarken takvim ve mevsim etkisi nedeniyle giyim ve ayakkabıda %6,95 oranında azalmıştır. 2013 yılı Ocak ayında, 2012 Ocak ayına göre en yüksek TÜFE artışı %15,35 ile alkollü içecekler ve tütün grubunda ortaya çıkarken, bu grubu %10,69 ile konut harcamaları grubu, %9,52 ile lokanta ve otel harcamaları grubu ve %9,27 ile giyim ve ayakkabı harcamaları grubu izlemiştir.

TÜFE'de en yüksek artış, alkollü içecekler ve tütün grubunda ortaya çıktı.

Ocak ayında TÜFE kapsamındaki 437 maddeden, 42 maddenin ortalama fiyatları değişmezken, 266 maddenin ortalama fiyatları artmış, 129 maddenin ortalama fiyatları ise gerilemiştir.

2013 yılı Ocak ayında Üretici Fiyatları Endeksi (ÜFE), bir önceki aya göre %0,18 azalırken, bir önceki yılın aynı ayına göre %1,88 ve on iki aylık ortalamalara göre %5,33 artmıştır. ÜFE aylık olarak tarım sektöründe %2,62 azalırken, sanayi sektöründe %0,29 yükselmiştir. Bu gerçekleştirmeler neticesinde, tarım sektöründe ÜFE, bir önceki yılın aynı ayına göre %7,57 düşerken, on iki aylık ortalamalara göre %4,63 yükselmiştir. Sanayi sektörü endeksinde ise ortalama fiyatlar bir önceki yılın aynı ayına göre %3,86 ve on iki aylık ortalamalara göre %5,47 oranında artmıştır. ÜFE kapsamındaki 788 maddeden, 377 maddenin ortalama fiyatları artarken, 273 maddenin ortalama fiyatları düşmüş, 138 maddenin ortalama fiyatları ise değişmemiştir.

TCMB, Ocak ayı yüksek oranlı TÜFE artışının geçici olduğunu ifade ederken, enflasyon ve finansal piyasalara ilişkin kendi beklentisi kötümserine yakın olduğu için, daraltıcı para politikası konuşulan tüm oturumlarda, ekonominin daraldığı yönündeki görüşünü tekrarlamaktadır.

Merkezi Yönetim Bütçesi 2013 yılı Ocak ayında 5 milyar 939 milyon TL fazla vererek yıla başlamıştır. Yine 2012 yılı Ocak ayında 7 milyar 131 milyon TL faiz dışı fazla verilmiş iken, bu yılın Ocak ayında 11 milyar 162 milyon TL fazla verilmiştir. 2013 yılı Ocak ayında bütçe giderleri bir önceki yıla göre %17,4 oranında artarak 30 milyar 933 milyon TL, faiz hariç bütçe fazlası ise %22,7 oranında artarak 25 milyar 710 milyon TL'ye ulaşmıştır. Merkezi yönetim bütçe gelirleri ise 2013 yılı Ocak ayında %31,3 oranında artarak 36 milyar 872 milyon TL düzeyine ulaşırken, vergi gelirleri de %21,3 oranında yükselmiş ve 28 milyar 446 milyon TL olmuştur. Ocak 2013 bütçesindeki bu ani düzenlemede, vergi dışı diğer gelirlerin (özellikle özelleştirme gelirleri) 2012 yılı Ocak ayına göre %92,4 oranında artarak 7 milyar 624 milyon TL'ye ulaşması ana etmendir.

Türkiye 2013 yılına görece olarak daha az kırılmalı girmesine karşın, ekonomisinde kısa vadeli sermaye hareketlerinin rolü her geçen gün artmaktadır. Nitekim 2012 yılı cari işlemler açığı, geçen yıla göre 28 milyar 352 milyon dolar azalmış ve 48 milyar 867 milyona gerilemiştir.

ÜFE, Ocak ayında yıllık bazda %1,88 arttı. Sanayi sektöründe artış %0,29 oldu.

TCMB, ekonominin daraldığı yönündeki görüşünü tekrarlıyor.

Bütçe Ocak 2013'te 5,9 milyar TL fazla verdi. .

Ocak 2013'te bütçe giderleri %17,4; bütçe gelirleri %31,3 oranında arttı.

Vergi dışı gelirlerde %92,4 oranında ortaya çıkan artış, Ocak 2013 bütçesinin düzenlenmesinde ana etmendir.

Türkiye Ekonomisinde kısa vadeli sermaye hareketlerinin rolü artıyor.

Buna karşın 2011 yılında 1 milyar 813 milyon dolar azalış gösteren resmi rezervler, 2012 yılında 20 milyar 814 milyon dolar artmıştır. Yani Türkiye'ye cari açığının çok üzerinde döviz girişi olmuş ve TCMB'nin döviz rezervi 105 milyar dolara ulaşmıştır.

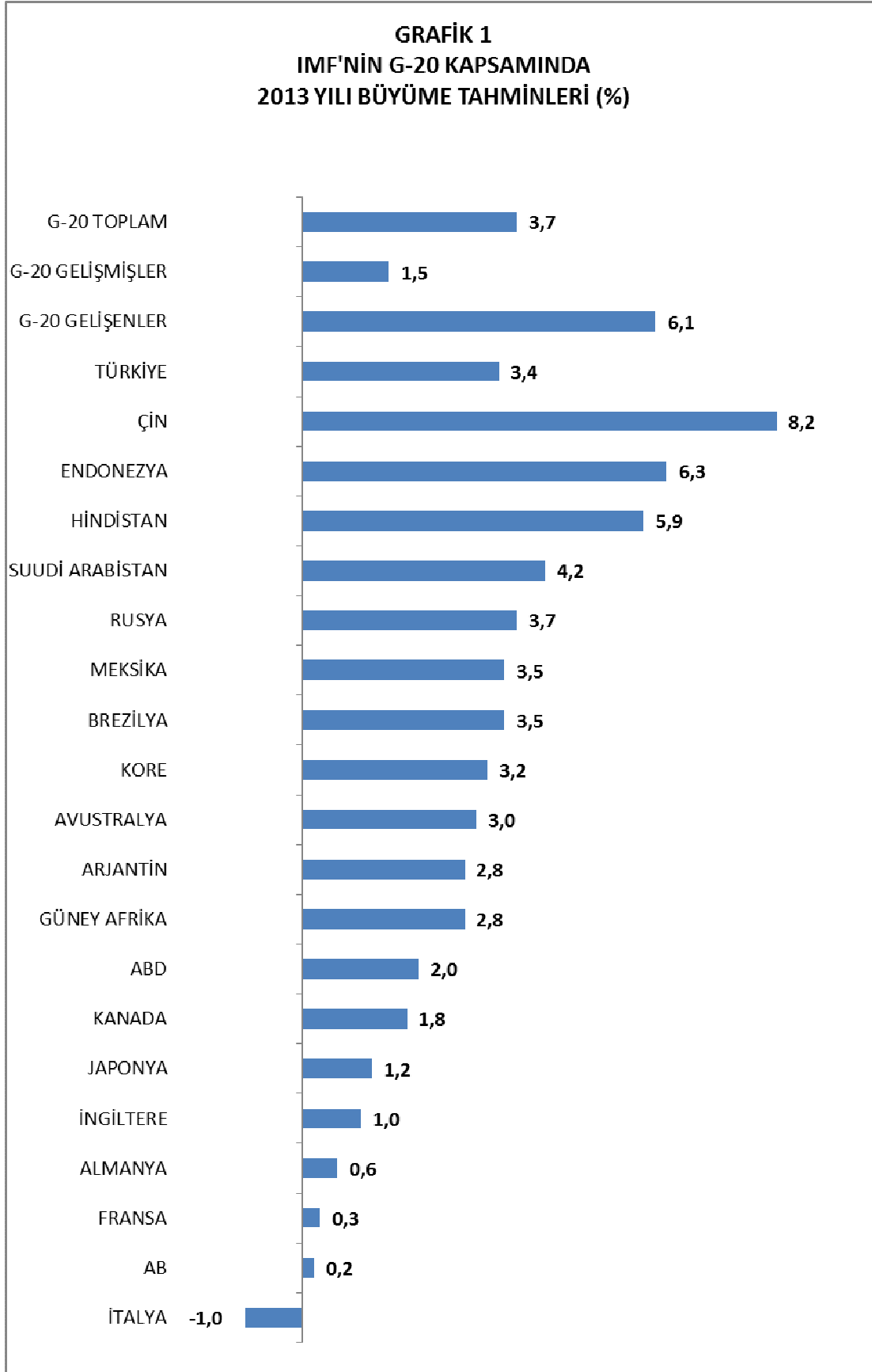
TCMB artan kısa vadeli sermaye girişi karşısında TL'nin daha da değerlenmesini engellemek için (aynı zamanda olası spekülasyon atakları engellemek amacıyla) geçen hafta gecelik faiz oranlarını borçlanmada %4,75'ten %4,50'ye, borç verme faiz oranını %8,75'ten %8,50'ye, repo faiz oranı ise %8,25'ten %8'e indirmiştir.

TCMB'nin sermaye hareketlerine karşı bu atakları cılız kalmaktadır. Reel sektör üzerinde finans yükünü azaltmaya, finansal kolaylıkları ve sektördeki istihdamı artırmaya yönelik yeni düzenlemeler yapılırken, bunları finansal sektöre yönelik yapısal düzenlemeler de izlemelidir. Mali aracılık faaliyetlerindeki faiz dışı harcamalar yükü reel sektörün üstünden alınmalıdır.

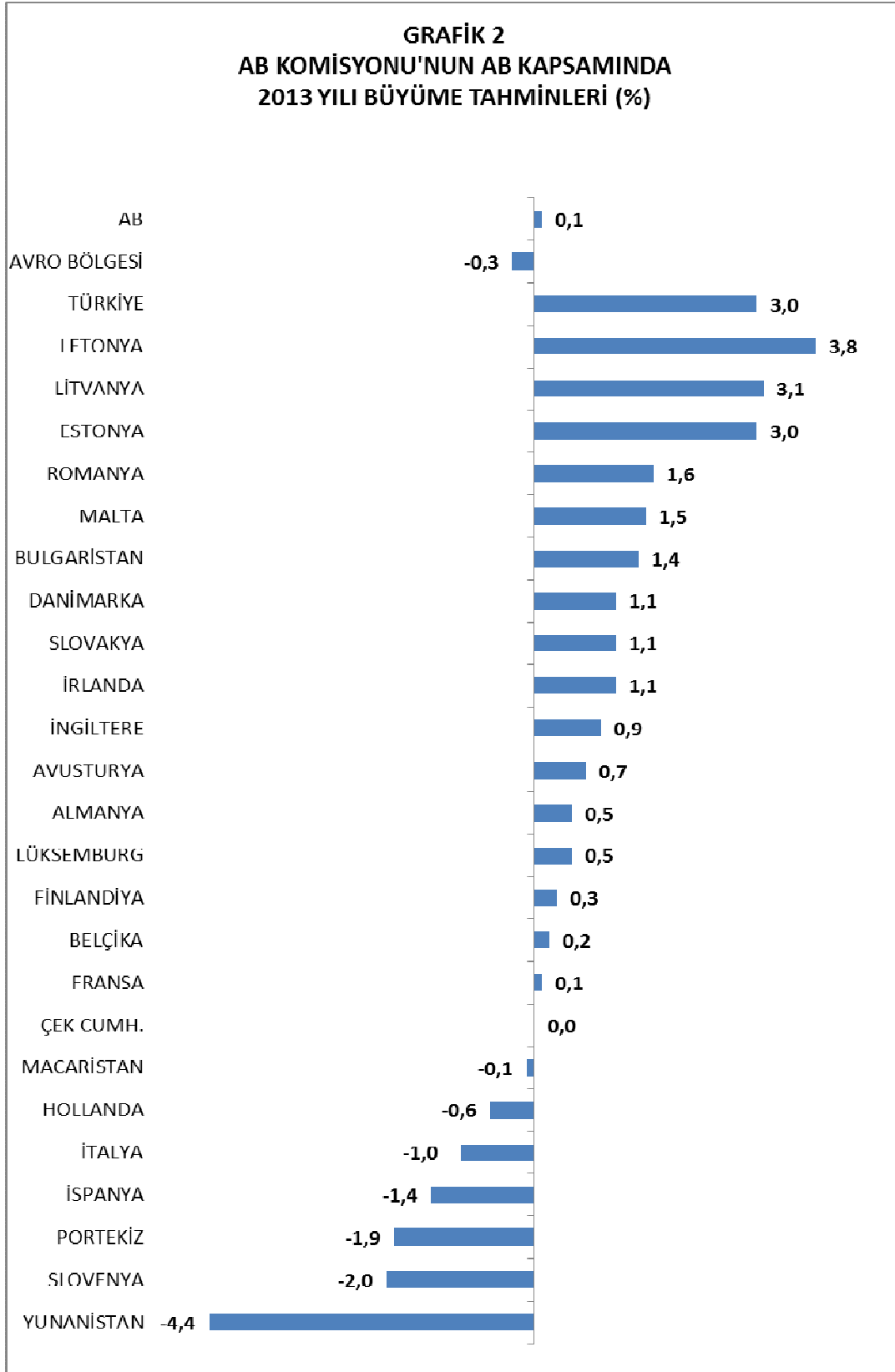
Türkiye'ye cari açığın çok üzerinde döviz girişi oldu.

TCMB, TL'nin daha da değerlenmesini ve spekülasyon atakları önlemek için faiz oranlarını indirdi.

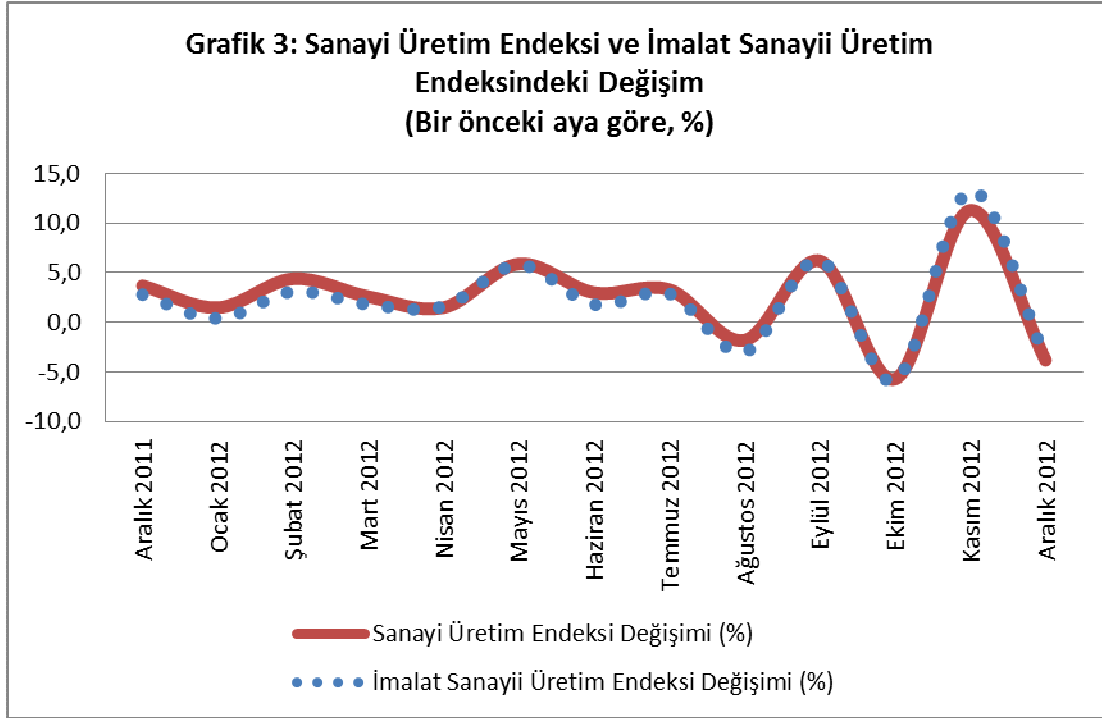
TCMB'nin sermaye hareketlerine karşı atakları cılız kaldı. Reel sektörün finans yükünü azaltmaya, finansal kolaylıkları ve istihdamı artırmaya yönelik düzenlemeleri, finansal sektöre yönelik yapısal düzenlemeler de izlemeli. Mali aracılık faaliyetlerindeki faiz dışı harcamalar yükü reel sektörün sırtından alınmalı.

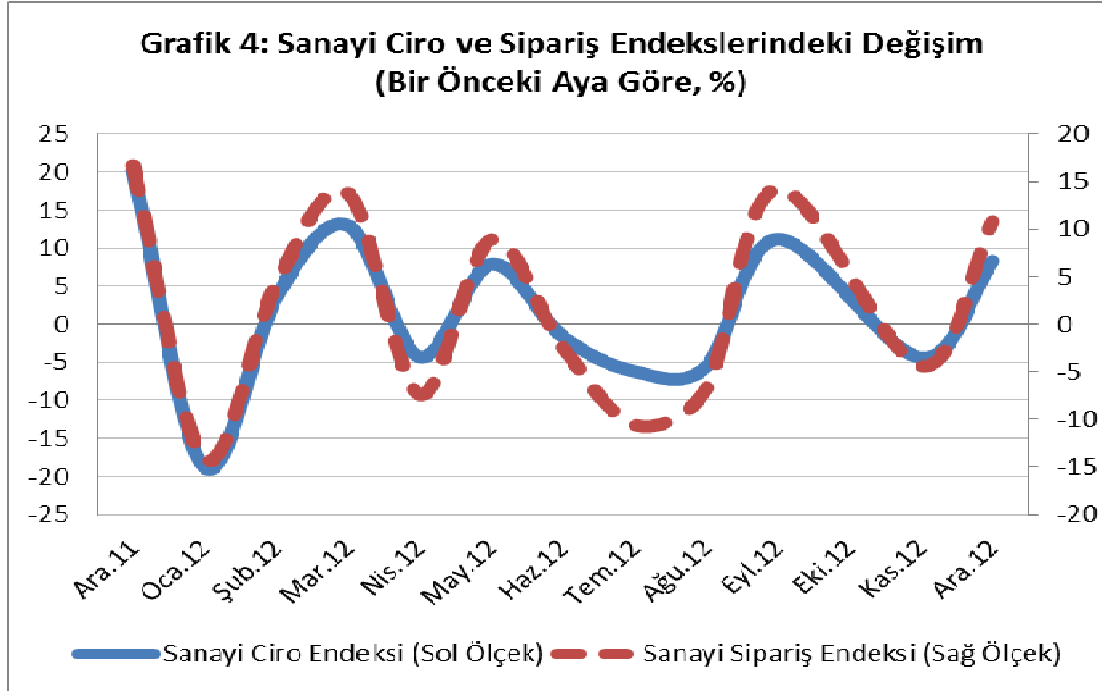
Kaynak: IMF, Küresel Beklentiler ve Politika Zorlukları, Şubat 2013

Kaynak: AB Komisyonu, Avrupa Ekonomik Tahminleri 2013 - Kış Dönemi

Kaynak: TÜİK

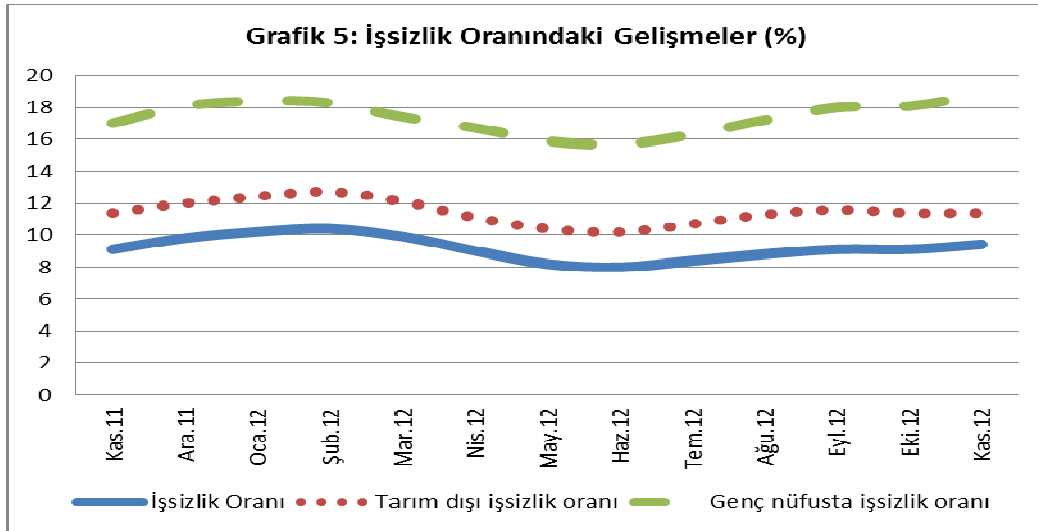

Kaynak: TÜİK

Tablo: İmalat Sanayii İstihdamının Toplam İstihdama Oranı (Nace Rev. 2, %)

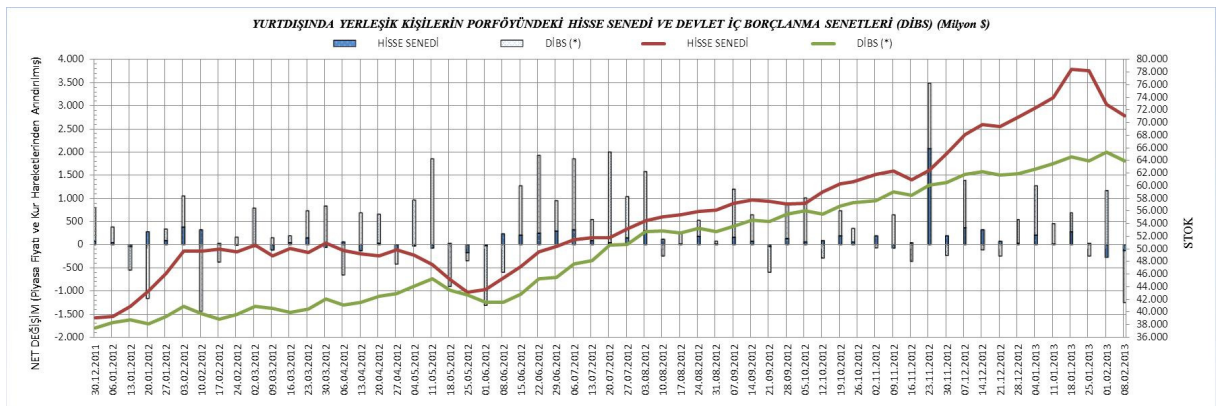
Yıllar	(%)
2004	19,0
2005	19,8
2006	19,8
2007	19,6
2008	19,9
2009	18,2
2010	18,7
2011	18,1
2011 Kasım	18,0
2012 Kasım	17,7

Kaynak: TÜİK Veri Tabanı

Kaynak: TÜİK

Grafik 6: Yurtdışındaki Yerleşik Kişilerin Türkiye'de Portföy Yatırımı (2012-2013)

Kaynak: TCMB Haftalık Bülten